

VTS
KODIT

YMPÄRISTÖOHJELMA

2021–2023

SISÄLLYS

1. Ympäristöohjelman lähtökohdat ja tavoitteet
2. Vähähiilisuuden tiekartta
3. Uudisrakentaminen ja perusparantaminen
4. Asuminen ja kiinteistöjen käyttö
 - Asukasviestintä ja opastus
 - Autopaikkaselvitys
 - Vedenkulutus
5. Kiinteistöt ja kunnossapito
 - Jätehuolto
 - Energianhallinta ja -investoinnit
 - Kehitysyhteistyö
6. Toimiston ympäristösuunnitelma

1

YMPÄRISTÖ- OHJELMAN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Ympäristöohjelma perustuu VTS-kotien strategiaan.

LÄHTÖKOHDAT

- Ympäristöohjelma perustuu VTS-kotien strategiaan, joka on laadittu vuosille 2019–2021. Strategiassa ympäristönäkökulma on huomioitu tavoitteissa energiankulutuksen pienentämiseen ja vähähiilisempään asumiseen pyrkimisessä.
- Ympäristötoimenpiteiden toteuttamisen edellytyksenä on kohtuuhintaisen vuokra-asumisen turvaaminen.
- Ympäristöohjelman tarkoituksena on tukea VTS-kotien toimintoja ja palveluja.
- Ympäristöohjelma laaditaan kolmen vuoden välein.

TAVOITTEET

- Ympäristöohjelmassa painotetaan energiankulutuksen pienentämistä ja hiilineutraalimpaa asumista.
- Kiinteistöjen ympäristöohjelmassa on määritelty tavoitteita koskien rakentamista, perusparannusta, asukasopastusta, autopaikkoja, vedenkulutusta, jätehuoltoa, energia-asioita ja kehitysyhteistyötä.
- Myös VTS-kotien toimistolle tehdään oma ympäristösuunnitelma.

2

VÄHÄ- HIILISYYDEN TIEKARTTA

Vähähiilisyden tiekartan tarkoituksena on selvittää VTS-kotien päästöjen määrä ja toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi.

VTS
KODIT

Vähähiilisyiden tiekartta

Kiinteistöjen kulutuksen
hiilijalanjälki

Rakentamisen
hiilijalanjälki

Kulutuksen
hiilijalanjäljen
laskenta ja
seuranta

Energiatehokkuuspotentiaalin
ja energiainvestointi-
kustannusten selvityspaketti

Jätteiden
vähennys ja
kierrätys

Vähähiilisen
rakentamisen
ohjausmalli

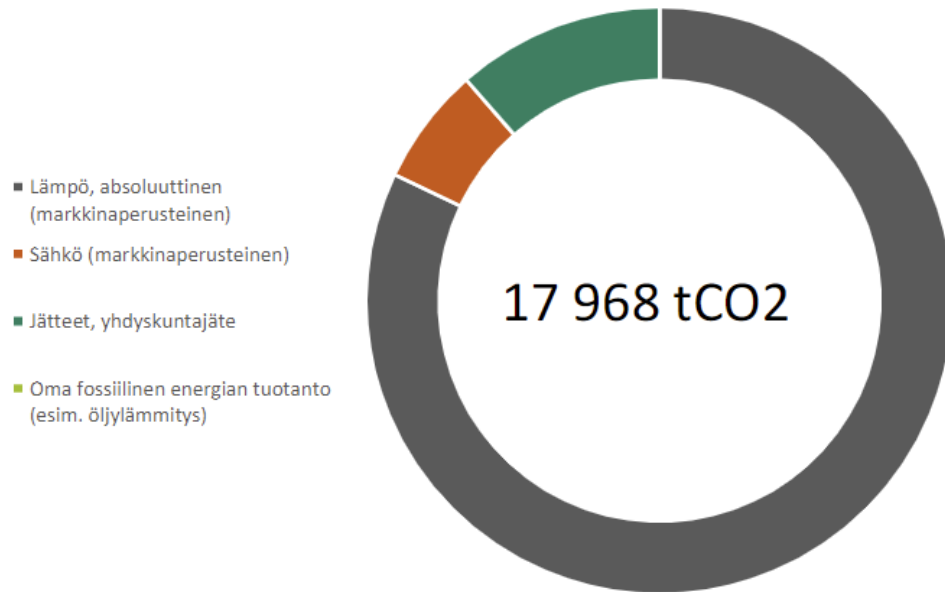
Rahoitusratkaisut

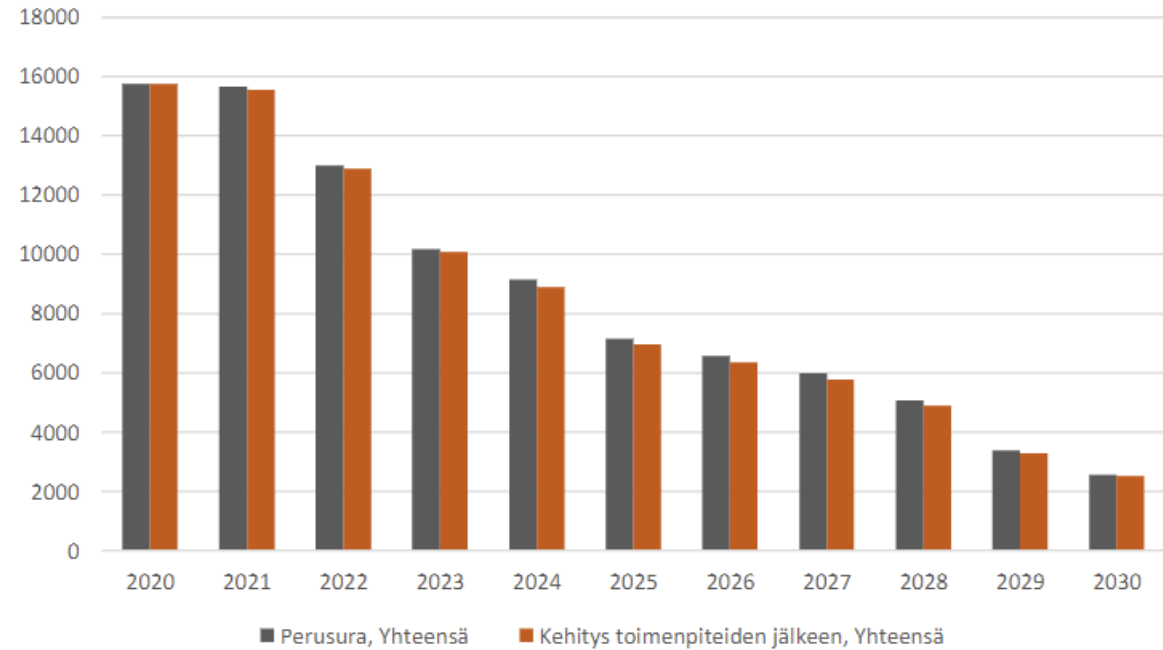
VÄHÄHIILISYYDEN TIEKARTTA

- Vähähiilisyiden tiekartta on osa Hiilineutraali Tampere 2030 -hanketta, jossa kaikilla kaupunkikonserniin kuuluvilla on yhteiset hiilineutraaliustavoitteet ja kaupungin suunnittelemat omat tiekartat.
- Vuonna 2020 aloitetun vähähiilisyiden tiekartan tarkoituksena on selvittää VTS-kotien päästöjen määrä ja toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi. Tiekartan päästöjen aiheuttajia voidaan paikantaa ja sitä kautta saada toimenpide-ehdotuksia miten päästöjä voidaan vähentää.
- Tiekarttaan kuuluu kiinteistöjen sähkön- ja lämpöenergiankulutuksesta, kiinteistöjen jätteistä sekä uudis- ja korjausrakentamisesta aiheutuvat päästöt.
- Tiekartassa suoritetaan kulutuksen hiilijalanjäljenlaskenta, jonka tavoitteena on hiilijalanjäljen suuruuden lisäksi tunnistaa merkittävimpiä päästöjen aiheuttajia. Hiilipäästölukua (CO₂ekv/kg/asukas/vuosi) aletaan seuraamaan kiinteistökannan kulutuksesta.
- Hiilijalanjälkeä lasketaan uudisrakennuksista ja lisäksi rakentamisen hiilijalanjälkeä seurataan ajoittain tavoitteena saada käsitys sen kehityssuunnasta.

Hiilijalanjälki v. 2019

Hiilijalanjäljen kehitys 2020–30

Päästöjen määrä (tCO₂)

3

UUDIS- RAKENTAMINEN JA PERUS- PARANTAMINEN

Pääpainopistealueina ovat energian kulutuksen pienentäminen ja hiilineutraalimpi asuminen.

UUDIS- JA PERUSPARANTAMINEN

Tavoite:

- Rakennuksen elinkaaren hiilijalanjälkeen vaikuttaminen
- Energiatehokkuus, energiankulutuksen vähentäminen
- Asumisviihtyvyyden parantaminen
- Investointien kannattavuus

Toimenpiteet:

Rakennusten elinkaaren hiilijalanjälkeen vaikuttaminen:

- Lämmitysmuodon valinta
- Materiaalien, kalusteiden ja lvi-ratkaisujen valinta
- Huoneistokohtainen vedenmittaus
- Energianseuranta
- Kiinteistökehityksen muoto: perusparantaminen/purkaminen + uudelleenrakentaminen/kiinteistön myynti

Investointien kannattavuus:

- Energiainvestoinnit korjausten yhteydessä (esim. poistoilmalämpöpumput)
- Yhteistilojen käytön suunnittelu
- Vähähiilisen rakentamisen keinoja otetaan huomioon rakennusvaiheen suunnittelussa
- Vähähiilisen peruskorjaamisen ohje

4

ASUMINEN JA KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖ

Asukkaiden toiminnalla on suuri merkitys päästöjen määrään. Kattavalla opastuksella energiankulutusta ja jätteiden syntyä voidaan vähentää.

VTS
KODIT

ASUKASOPASTUS JA VIESTINTÄ

Tavoitteet:

- Ympäristöohjaajatoiminnan kehittäminen (ekotiimi)
- Asukkaiden ympäristötietoisuuden parantaminen

Toimenpiteet:

- Asukkaista koostuva ekotiimi
- Asukasopastus energia-asioissa
- Asukkaiden opastus lajittelun tehostamiseksi
- Asumisen ympäristövaikutuksista viestiminen
- Jättemääristä viestiminen
- Vastuullisuusraportti

AUTOPAIKAT

Tavoitteet:

- Hybridiautojen latausmahdollisuudet kiinteistöillä
- Autojen hukkaenergian vähentäminen

Toimenpiteet:

- Autopaikkojen tarpeen selvitys
- Yhteiskäyttöautojen lisääminen
- Sähköautojen latausinfraa lisätään kiinteistöille vaatimusten ja tarpeen mukaan

VEDENKULUTUS

Tavoite:

- Vedenkulutuksen vähentäminen

Toimenpiteet:

- Kulutuspoikkeamiin nopea puuttuminen
- Vedensäästö otetaan huomioon uudis- ja perusparannuskohteissa
- Vettä säästäviä laitteita yhteistiloihin

5

KIINTEISTÖT JA KUNNOSSAPITO

Kiinteistöjen kunnossapito säilyttää optimaaliset ja terveelliset asuinolosuhteet sekä pidentää rakennusten käyttöikää.

VTS
KODIT

KIINTEISTÖT JA KUNNOSSAPITO

Tavoitteet:

- Rakennusautomaation toimivuus ja valvomotoiminnan jatkaminen
- Ympäristöasioiden huomioiminen ylläpitosopimusten hankinnassa
- Toimiva logistiikka huolto- ja siivoustoiminnassa

Toimenpiteet:

- Kiinteistönhoitohenkilöstön ammattitaidon vaatiminen ja koulutus
- Järjestelmien ja talotekniikan kehityksen seuranta
- Järjestelmien kunnossapito ja tarvittava parantaminen tai uusiminen

JÄTEHUOLTO

Tavoitteet:

- Jättemäärien pienentäminen
- Kierrätyksen tehostaminen
- Jätehuoltokustannusten pienentäminen
- Hiilijalanjäljen pienentäminen

Toimenpiteet:

- Muovinkeräysastioiden lisääminen kaikille kohteille mahdollisuuksien mukaan
- Selvitetään mahdollisuus jäteastioiden lisäämiseen asuntoihin lajittelun helpottamiseksi tai suosituksia lajittelua helpottavista jäteastioista
- Jäteastioiden oikeat tyhjennysvälit
- Seurataan jättemääriä kg/asukas/vuosi
- Uusien kierrätysmahdollisuuksien selvittäminen

ENERGIANHALLINTA

Tavoitteet:

- Kiinteistökanta on energiankulutukseltaan vähähiilinen
- Päästöttömän sähkön lisääminen VTS-kotien toimintaan kustannusnäkökulma huomioiden
- Selvitys oman sähköntuotannon mahdollisuuksista

Toimenpiteet:

- Vähähiilisyyden tiekartan luominen, jossa kerätään toimenpiteet energiankulutuksen pienentämiseen
- Taloudellisesti järkevien energiainvestointien lisääminen toiminnassa
- Selvittää VTS-kotien oman sähköntuotannon mahdollisuuksia toimiston ja kiinteistöjen käyttöön
- Ostosähkö päästöttömäksi sähköksi
- Energia-avustusten käyttö

KEHITYSYHTEISTYÖ

Tavoitteet:

- Ympäristövastuulliset kumppanit

Toimenpiteet:

- Ympäristöasioiden kehittäminen yhdessä kumppaneiden kanssa
- Kumppaneita kannustetaan ympäristötekoihin

TOIMISTO Puutarhakatu 8

TOIMISTON YMPÄRISTÖSUUNNITELMA

Tavoitteet:

- Energian- ja vedenkulutuksen vähentäminen
- Paperiton toimisto ja kierrätyksen tehostaminen

Toimenpiteet:

- Selvitetään mahdollisuutta lisätä aurinkopaneeleja toimiston energiantuotannon lähteeksi
- Kierrätyksen tehostaminen ja muovinkeräys
- Paperin käytön vähentäminen
- Reilun kaupan tuotteiden suosiminen toimiston kahvihuoneessa